

Т. А. ФЕДАРЭНКА, У. А. ШЫНКАРЭНКА

**НАГЛЯДНА-МЕТАДЫЧНЫЯ
МАТЕРЫЯЛЫ**

НА МАСТАЦКАЙ ПРАЦЫ

**У НАЧАТКОВЫХ КЛАСАХ ШКОЛ
ДЛЯ ДЗЯДЕЙ З НЕДАХОПАМІ
РАЗУМОВАГА І ФІЗІЧНАГА РАЗВІЩЯ**

МІНСК
1994

Рэзэйнзы:

Серадзінскай В.Х., метадыст Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў адукацыі.

Шайхуліна Р.Н., настаўнік начатковых класаў школы №10 г. Мінска

Федарэнка Т. А., Шынкаренка У. А.

Наглядна-метадычныя матэрыялы па мастацкай працы ў начатковых класах школ для дзяцей з недахонамі разумовага і фізічнага развіцця. -- Мн.: НМЦэнтр, 1994. — 56 с.

Наглядна-метадычныя матэрыялы па мастацкай працы адрасаваны настаўнікам і віхавацелям начатковых класаў школ для дзяцей з недахонамі разумовага і фізічнага развіцця, аднак могуць выкарыстоўвацца і педагогамі масавых школ. Асноўнай асаблівасцю матэрыялаў з'яўляецца іх ілюстратыўны характар. Каб аблігчыць выкарыстанне прыведзеных у наглядна-метадычных матэрыялах відaryсаў розных вырабаў, да кожнага з разделаў матэрыялаў распрацаваны кароткія рэкоменданцыі.

© Т.А. Федарэнка, У.А. Шынкаренка

МАСТАЦКІЯ ВЫРАБЫ З ПАПЕРЫ

ЗАКЛАДКІ і ПАШТОЎКІ

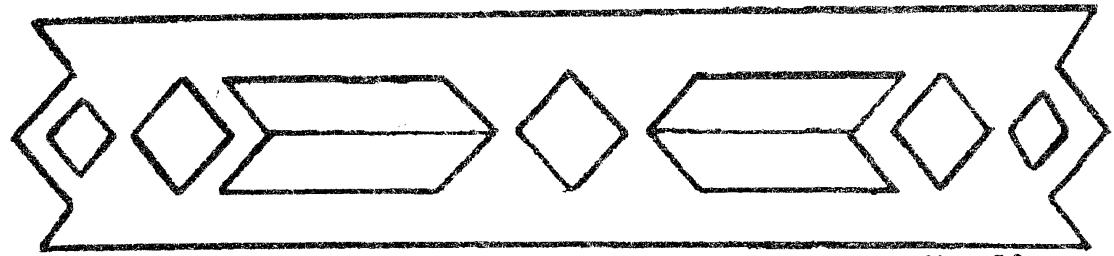
Розныя закладкі і паштоўкі — традыцыйныя і вельмі распаўсюджаныя вырабы на ўроках і пазакласных занятках па працы. Часцей за ўсё яны выконваюцца ў выглядзе прамавугольнікаў і аздабляюцца простым геаметрычным або раслінным арнаментам. Аднак іншыя варыянты закладак і паштовак звычайна выклікаюць у дзяцей большую цікавасць. На малюнках 34—49 паказаны закладкі рознай формы. Яны аздоблены мазаікай (мал. 34—38); геаметрычным арнаментам (мал. 39—44) з паперы, саломкі або ў выглядзе малюнка ці графікі па туши; раслінным арнаментам (мал. 45—46), элементы якога лепіш намаляваць ці зрабіць з раслінных матэрыялаў; прадметным відарысам (мал. 47—49), які лепіш усірываецца як малюнак ці аплікацыя з паперы.

Яшчэ больш складанай і разнастайнай можа быць форма паштовак. Праграмы прадугледжваюць паступовы пераход ад паштовак, атрыманых згінаннем геаметрычных фігур (такія вырабы добра ўяўляе кожны педагог), да паштовак у выглядзе розных прадметаў, з узорнымі краямі, выразаным унутраным контурам. На малюнках 50—54 паказаны паштоўкі ў форме сэрца, бота, кошыка, кураняці, свечкі. Яны выконваюцца прыёмамі сіметрычнага выразання. Таму выраб паштовак можа стаць і першым этапам навучання гэтым прыёмам.

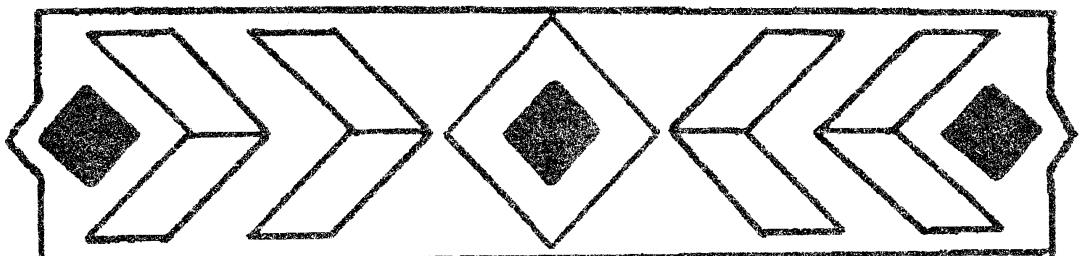
Акрамя паштовак з сіметрычнымі часткамі можна зрабіць паштоўкі ў выглядзе трохвугольніка, складзенага з квадрата па лініі, якая паралельна восевай (мал. 55), у выглядзе прамавугольніка з рознымі краямі і малюнкамі (або аплікацыямі) на адагнутай частцы (мал. 56—57). Адзін з варыянтаў вырэзвання ўнутранага контуру ілюструе паштоўка ў выглядзе кошыка (мал. 52).

Адна і тая ж паштоўка можа быць аформлена па-рознаму. Гэта паказана на малюнку 58, дзе прыведзены чатыры розныя варыянты афармлення паштоўкі ў форме сэрца. Педагог выбірае не толькі відарыс для афармлення, але і яго сродкі (мазаіка, графіка або інш.).

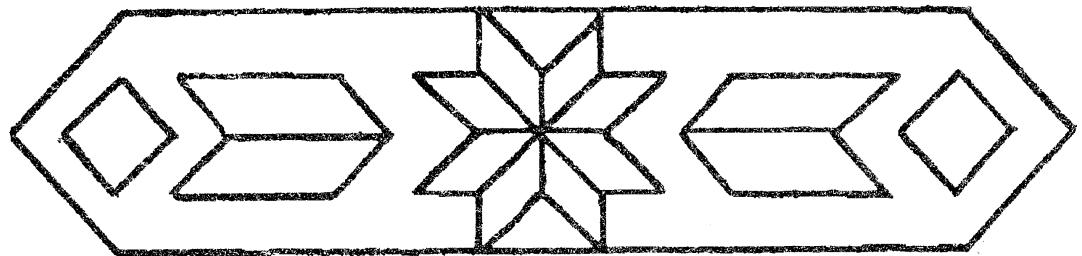
Выраб паштовак можа спалучацца з вырабамі аб'ёмных аплікацый у выглядзе шароў, елачак, кветак, званочкі і іншых прадметаў. Яны ўклейваюцца ўнутр паштовак і надаюць ім арыгінальнасць.

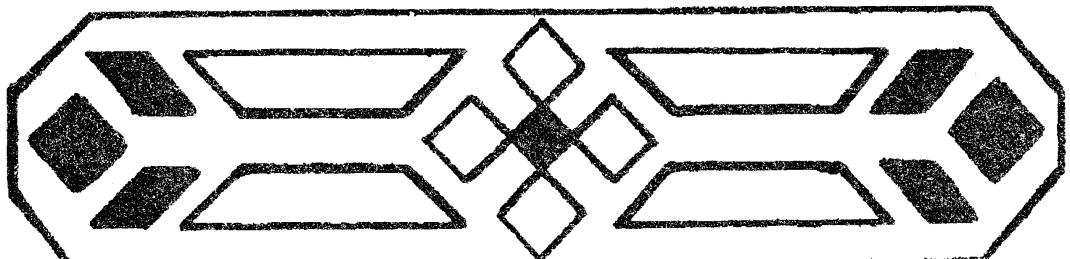
Мал. 39

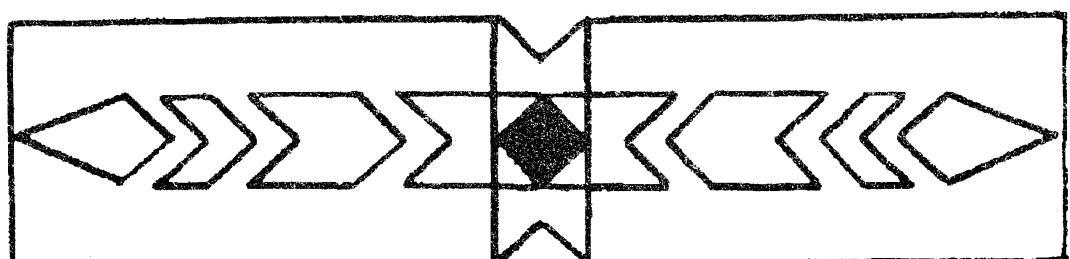
Мал. 40

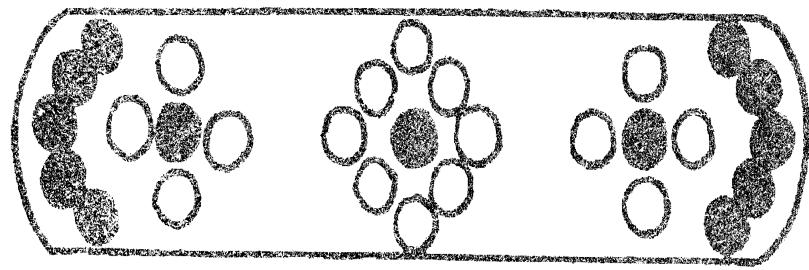
Мал. 41

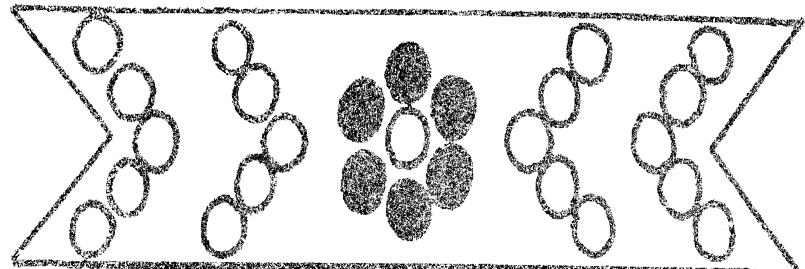
Мал. 42

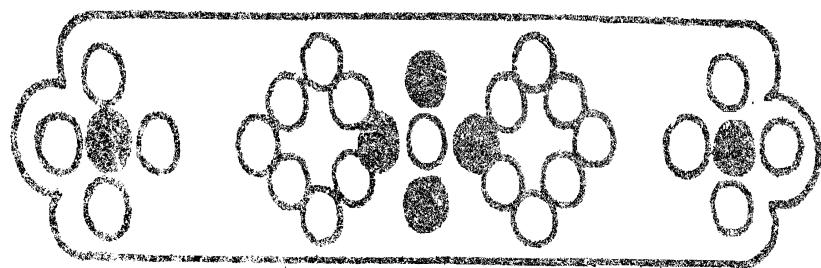
Мал. 43

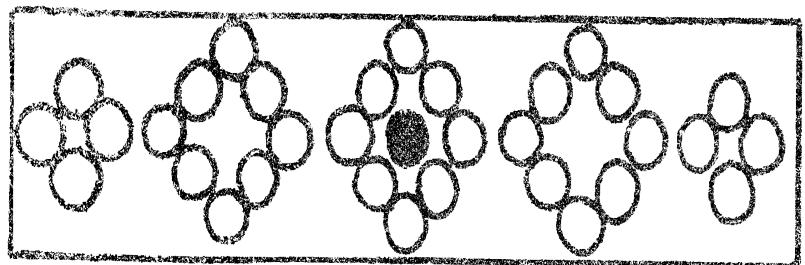
Мал. 34

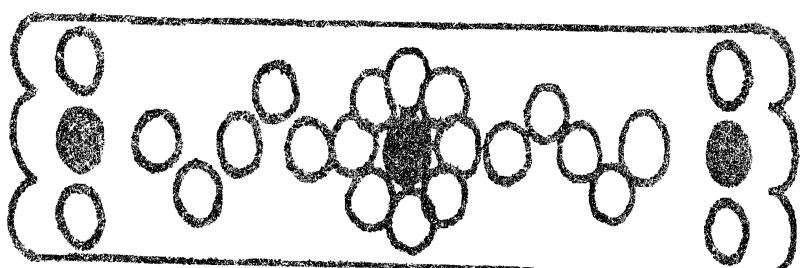
Мал. 35

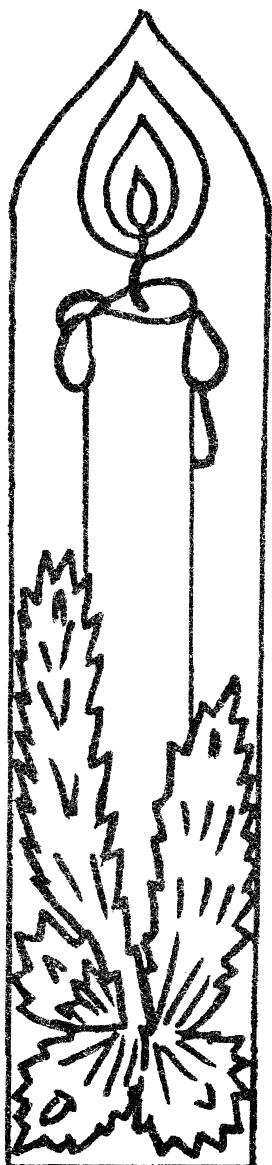
Мал. 36

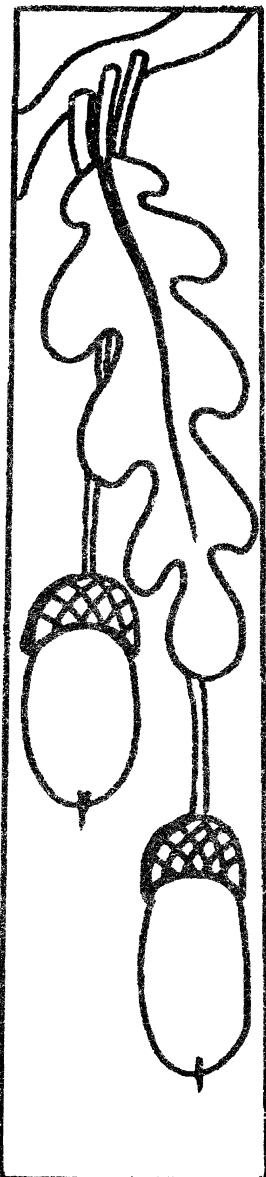
Мал. 37

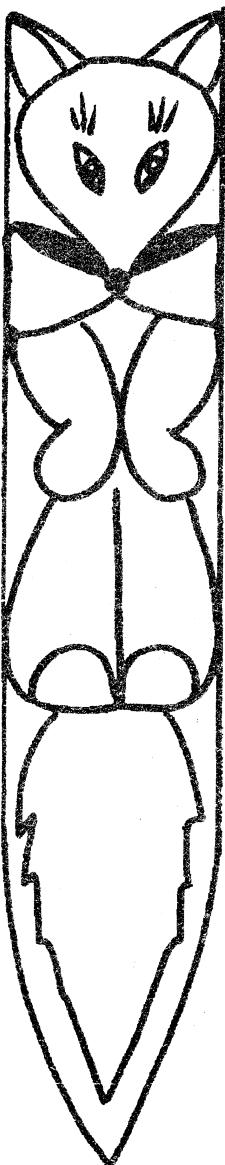
Мал. 38

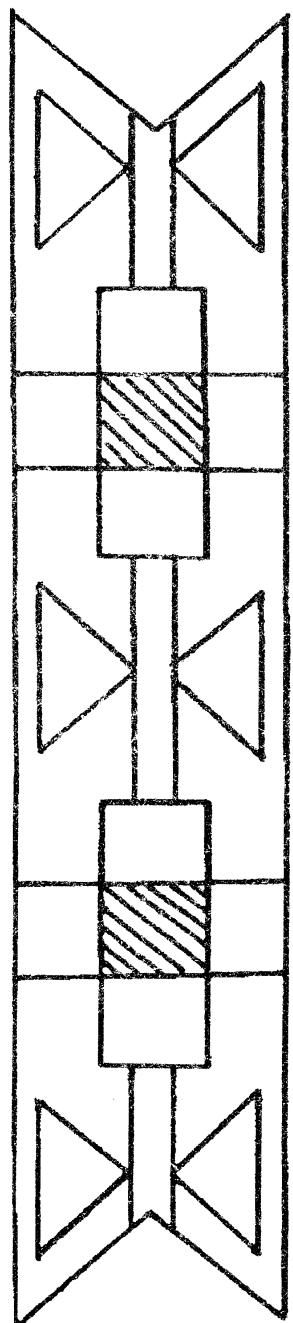
Мал. 47

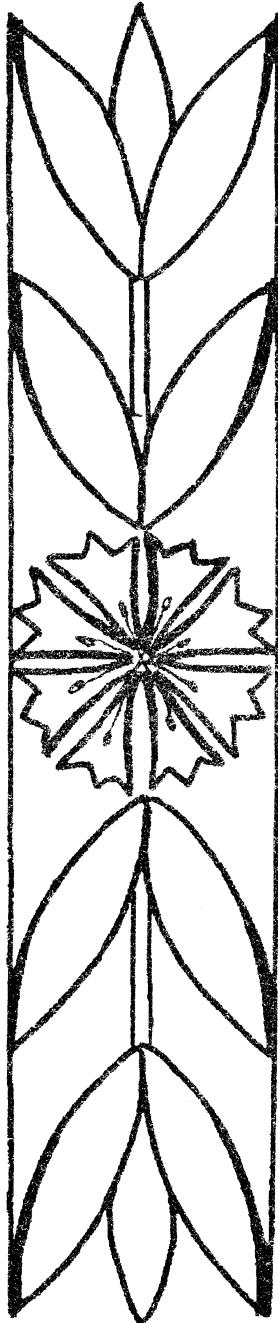
Мал. 48

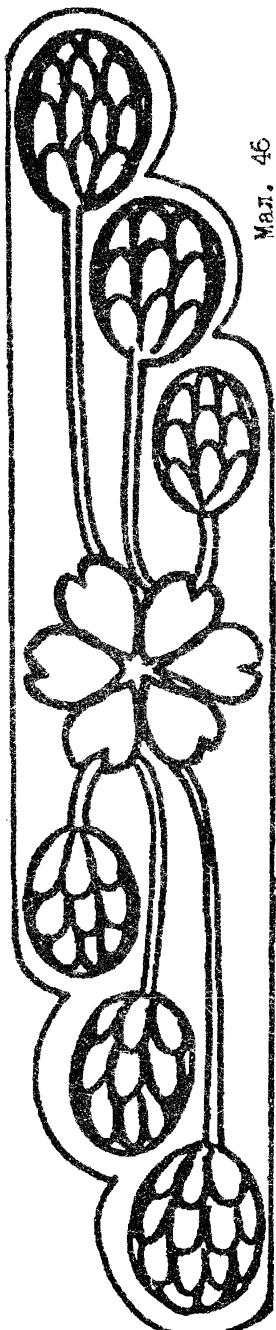
Мал. 49

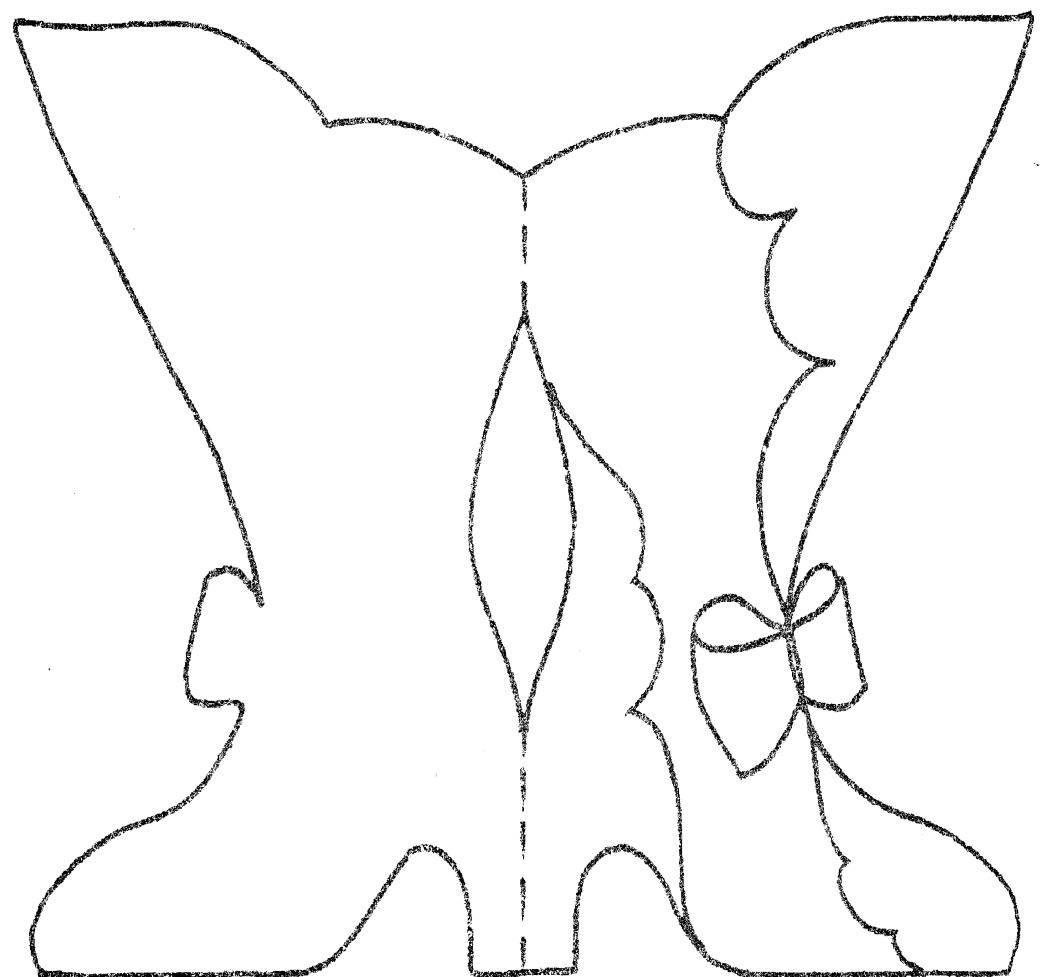
№ 44

№ 45

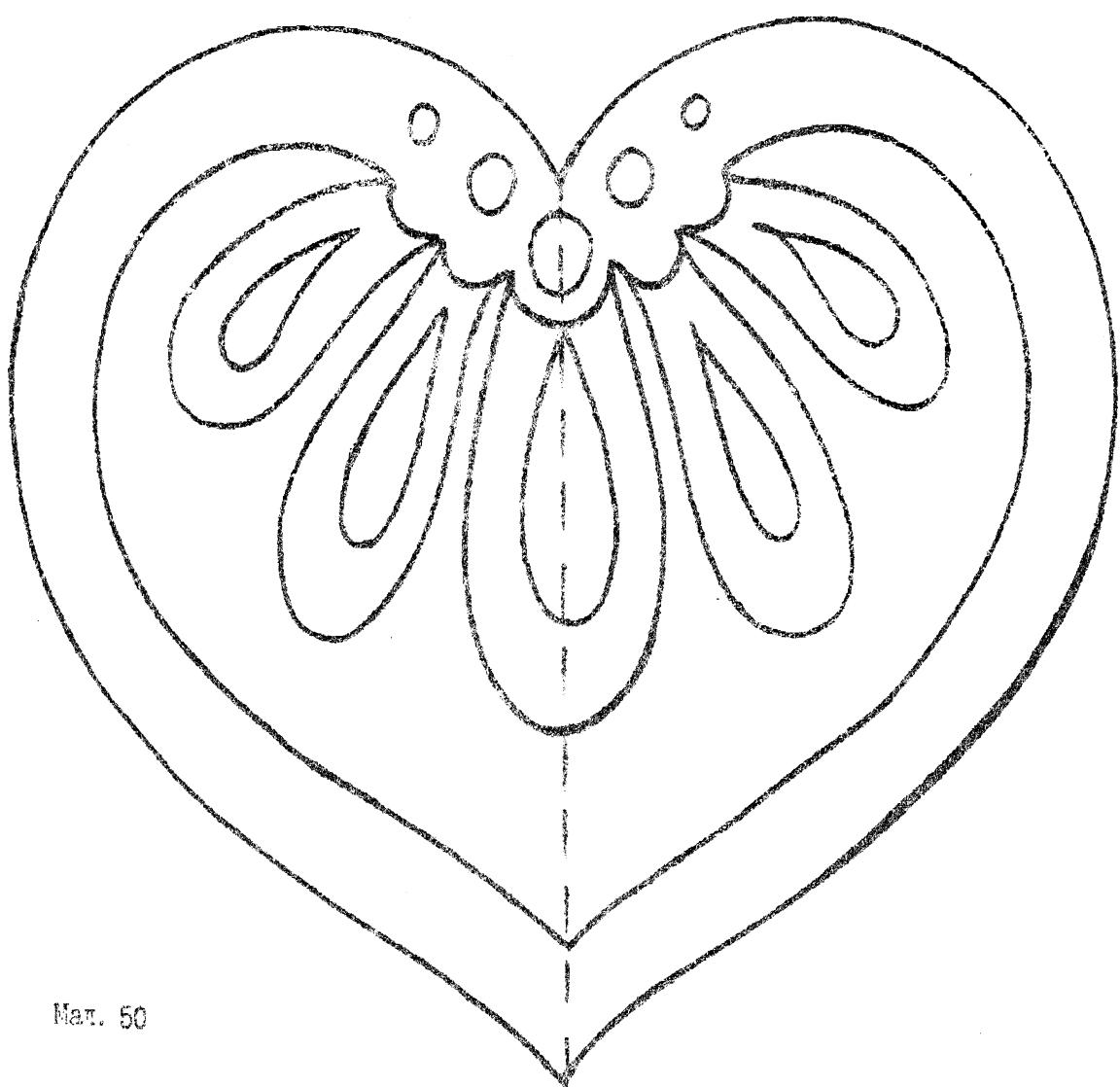

№ 46

29

May. 51

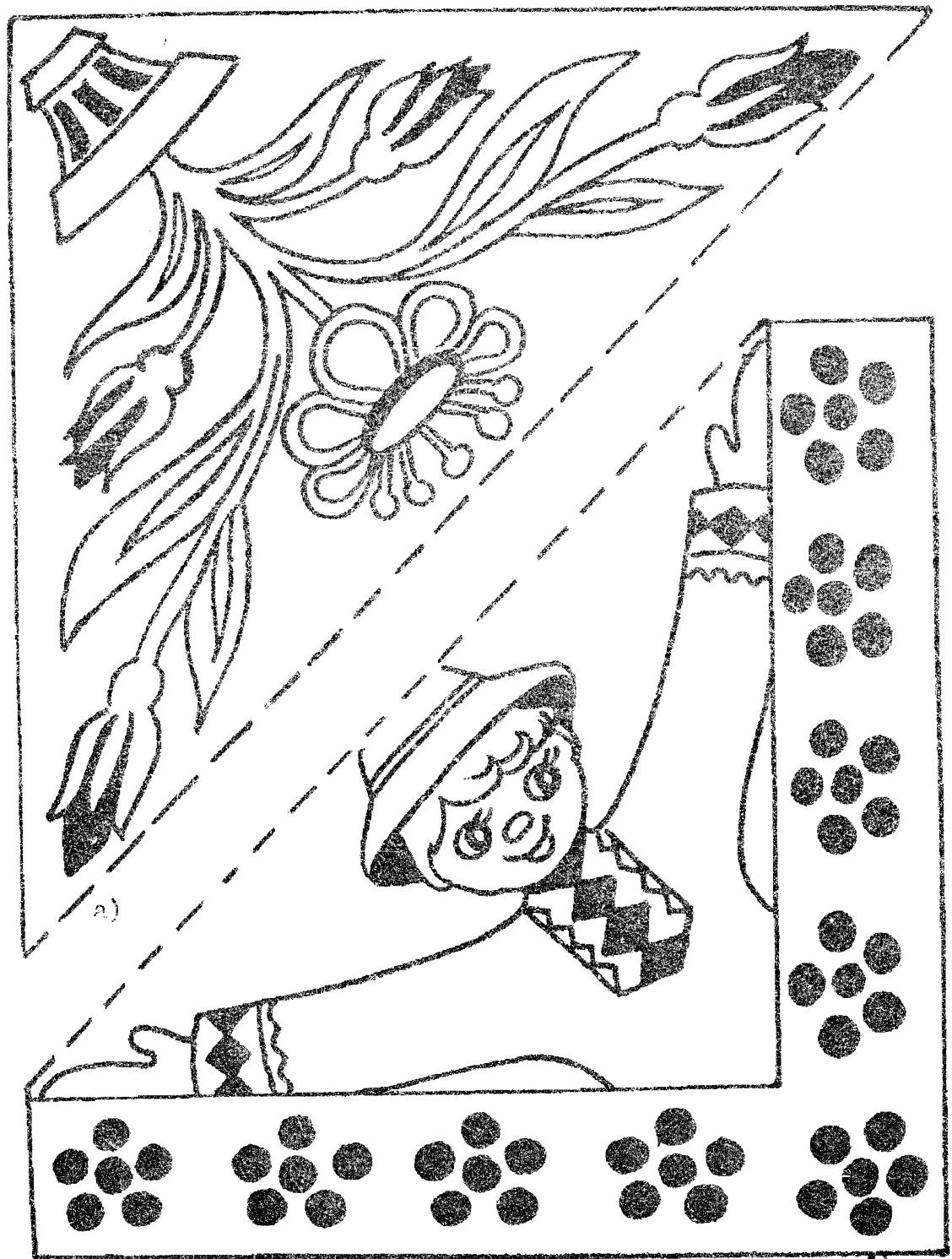
Mat. 50

1927. 66

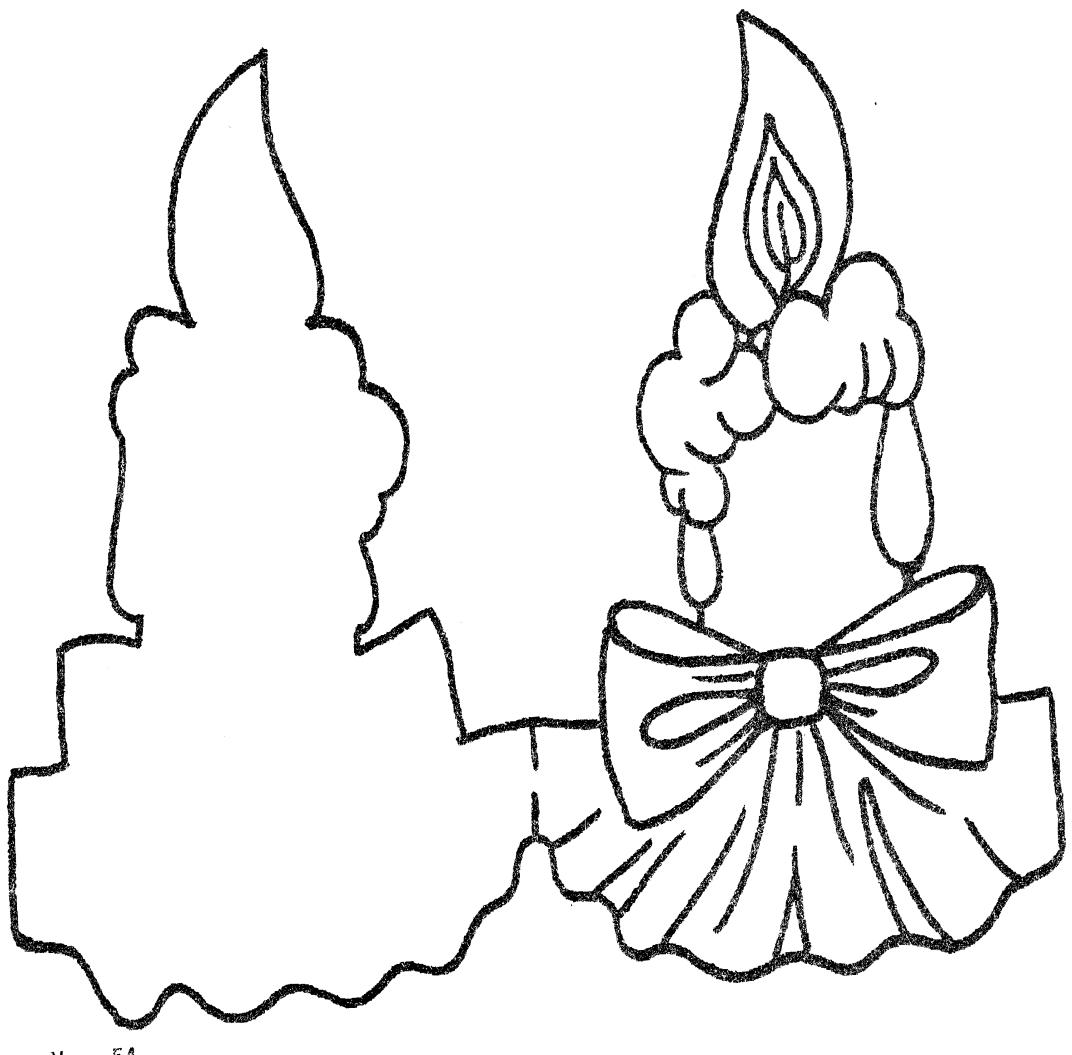
Нал. 52

Мал. 55

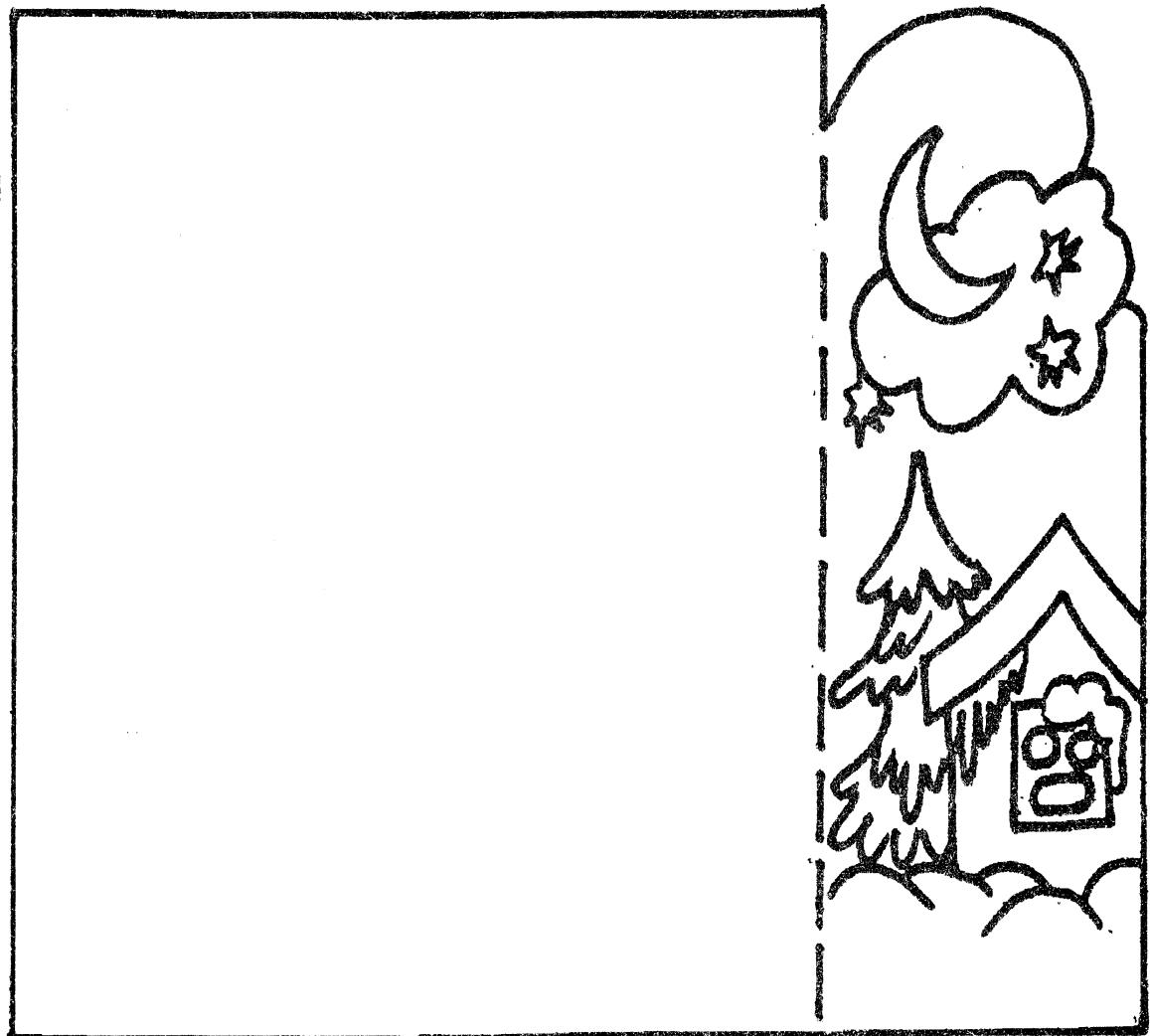
01

32

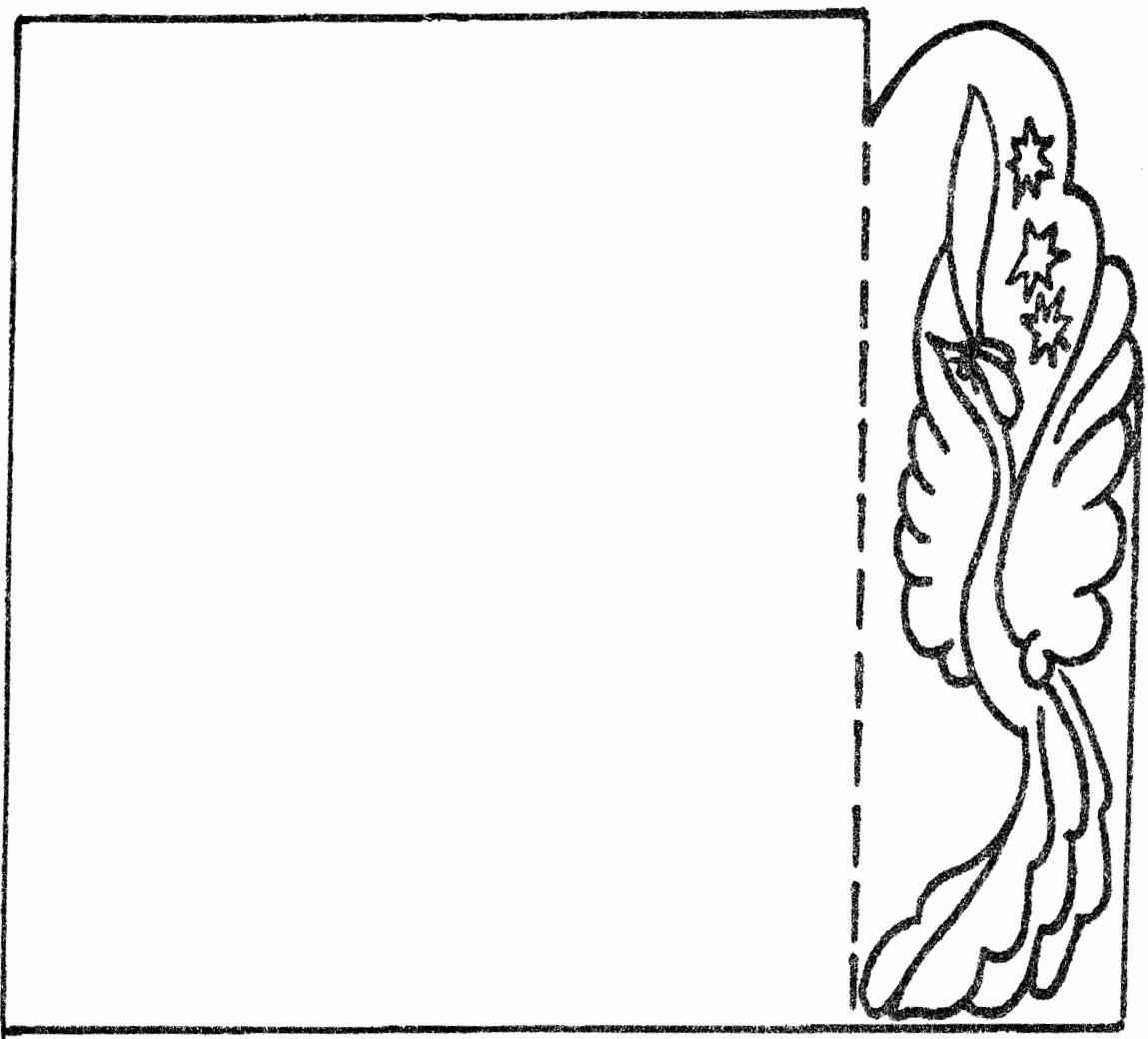
Мал. 54

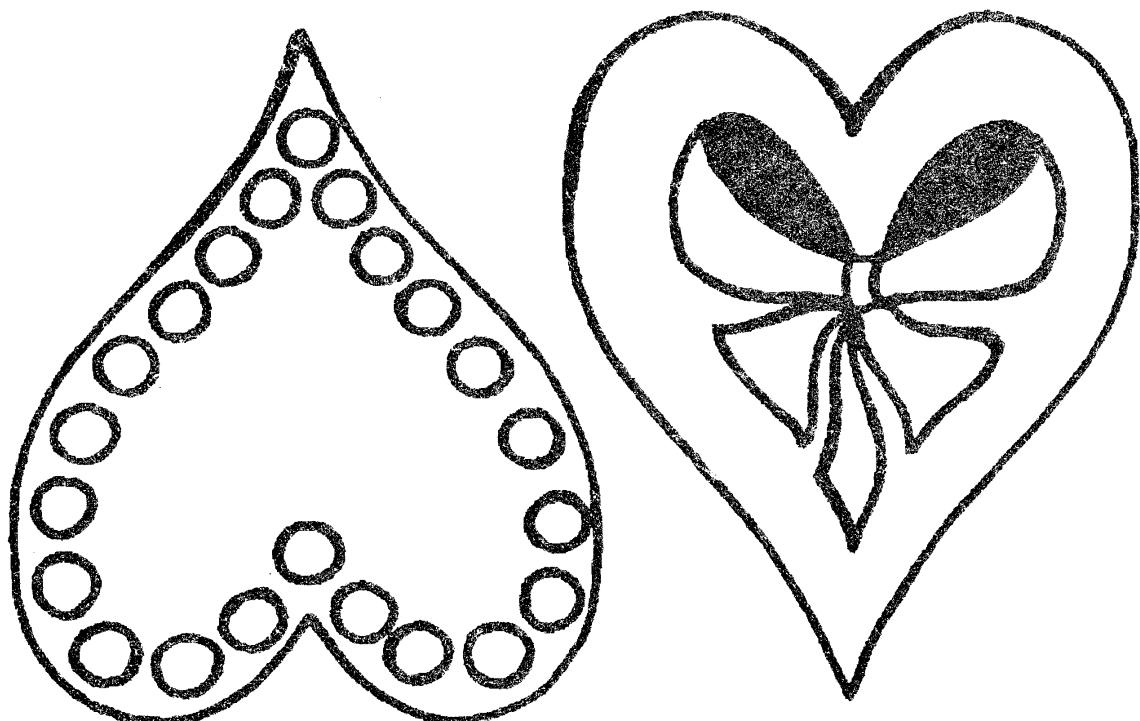
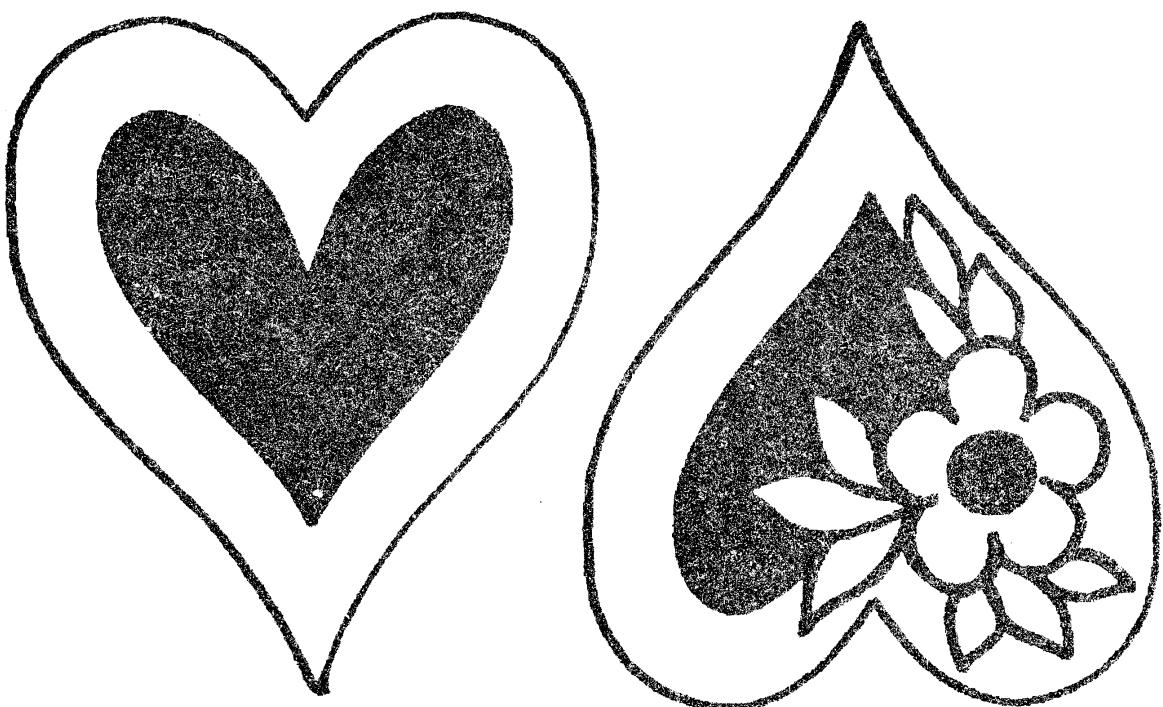
M&M. 57

34

Мал. 5б

Max. 58

ЗМЕСТ

Прадмова	3
Стылізаваныя прадметныя відарысы	4
Беларускі арнамент	20
Мастацкія вырабы з паперы	23
Агульныя метадычныя рэкамендацыі	54

**ФЕДАРЭНКА Таіса Андрэёўна
ШЫНКАРЭНКА Уладаімір Анатольевіч**

**Наглядна-метадычныя матэрыялы
на мастацкай працы ў пачатковых класах школ
для дзяцей з недахопамі разумовага і фізічнага развіцця**

**Загадчык лабараторыі *В. К. Савосікаў*.
Рэдактар *Л. Л. Мухарская*.**

Здадзена ў набор 20.06.94. Падпісана ў друк 22.07.94. Фармат 60x84/16.
Папера афсетная. Афсетны друк. Умоўн. друк. арк. 3,25. Ул.-выд. арк. 3,3.
Тыраж 3 000 экз. Заказ 13. Ліцэнзія № 633.

**Навукова-методычны цэнтр вучэбнай кнігі і сродкаў навучання
Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
220013, Мінск, вул. Б.Хмяльніцкага, 3.**